

Til Transportministeriet

Carsten Niebuhrs Gade 43
1577 København V
Telefon 41 78 03 86
info@jernbanenaevnet.dk
www.jernbanenaevnet.dk

**Forslag til ny bekendtgørelse om jernbanerelaterede servicefaciliteter
– Transportministeriets j.nr. 2019-6001 - Høringsvar**

11. juni 2021

Transportministeriet (TRM) har den 21. maj 2021 fremsendt udkast til ny bekendtgørelse om jernbanerelaterede servicefaciliteter.

Jernbanenævnet (JBN) har for det første følgende få bemærkninger af rent redaktionel karakter:

- I § 1, stk. 1, linje 1-2, bør "*og tjenesteydelser*" slettes (det citerede udgør en overflødig gentagelse, idet ydelserne er nævnt senere i samme sætning i stk. 1).
- I § 5, stk. 4, 2. pkt. bør "*og skal ske*" slettes (de citerede ord er overflødige).

I forhold til bekendtgørelsens indhold i øvrigt har JBN valgt nedenfor alene at fremkomme med de væsentligste bemærkninger til høringsudkastet:

Behov for klare periodiseringsregler for at begrænse operatørernes omkostninger forbundet med at overholde bekendtgørelsen

For JBN's tilsyn på dette område gælder – ligesom for andre lignende former for økonomiske tilsyn – at der er behov for klarhed vedrørende periodisering.

Direktivet foreskriver helt overordnet bl.a., at der skal være regnskabsmæssig adskillelse af den enkelte servicefacilitet, og at taksterne ikke må overstige omkostningerne med tillæg af rimelig fortjeneste.

Der er ikke i direktivet regler om periodisering, hvilket er overladt til de enkelte medlemsstater ved implementeringen – antagelig ud fra den betragtning, at der nationalt kan være forskelle i forhold til perioderne for regnskabsår, m.v.

Uden klare nationale bestemmelser om periodisering vil det være ganske uklart for operatørerne, hvordan de skal fastsætte deres takster.

Det vil tilsvarende være uklart for JBN, hvordan man skal føre tilsyn med, at bestemte takster ikke overstiger omkostningerne med tillæg af rimelig fortjeneste, hvis ikke man klart har defineret grundlaget herfor.

Der er således et behov for en bestemmelse, som knytter taksterne til de enkelte kalenderår (svarende til bestemmelsen herom i den gældende kombi-terminalbekendtgørelse) og en bestemmelse, som definerer, hvilket regnskabsår der danner grundlag for det enkelte års takster.

Uden sådanne bestemmelser er der risiko for, at JBN må pålægge operatørerne at aflevere et langt mere omfattende og dermed omkostningskrævende dokumentationsmateriale, end det ellers kunne være tilfældet.

Derfor foreslås indsat en bestemmelse herom i udkastets § 11 svarende til dele af § 5, stk. 9-10, i høringsudkastet af 2. juli 2020, dvs. præciseringer af, at grundlaget for takstfastsættelsen er det senest afsluttede regnskabsår på tidspunktet for takstfastsættelsen, samt at taksterne gælder for et kalenderår ad gangen og fastsættes senest 1. november forud for det kalenderår, for hvilket de skal gælde.

Tilsvarende bør der i § 5, stk. 1, (efter "omkostningerne ved at levere dem") indsættes en henvisning til § 11, stk. 1.

TRM har ved mail af 4. juni 2021 givet udtryk for følgende som forklaring på, at periodiseringsreglerne nu er udgået af bekendtgørelsesudkastet:

"Det bemærkes i den forbindelse, at Jernbanenævnet som led i dets tilsyn altid vil kunne anmode operatørerne om oplysninger, der skal kunne godtgøre, at de overholder reglerne i bekendtgørelsen, herunder reglerne om takstfastsættelse og reglerne om ligebehandling af brugerne, jf. bekendtgørelsens § 13."

Denne bemærkning forstår JBN sådan, at udeladelsen af periodiseringsreglerne i forhold det foregående bekendtgørelsesudkast ikke skal forstås sådan, at TRM har ønsket at tage afstand fra periodiseringsprincipperne som sådan – men at der derimod efter TRM's opfattelse blot ikke er behov for udtrykkelige periodiseringsprincipper i bekendtgørelsen, idet disse vil kunne indgå som en del af de krav om dokumentation, JBN stiller over for operatørerne som led i sit tilsyn.

JBN skal dog fortsat anbefale udtrykkelige periodiseringsregler som nævnt, idet det vil skabe klarhed for operatørerne og imødegå tvister om fortolkning af bekendtgørelsen.

I § 11 bør henvisningerne til § 10 udgå

Kravene i bekendtgørelsesudkastets § 11 om interne regnskaber med produktkalkuler, m.v. er et nødvendigt led i implementeringen af det grundlæggende krav i direktivets artikel 31, stk. 7, hvorefter taksterne ikke må overstige omkostningerne med tillæg af rimelig fortjeneste.

11. juni 2021

Dette krav i direktivet er ikke begrænset til kun at gælde for de i bekendtgørelsesudkastets § 10 nævnte forvaltere af servicefaciliteter, som kontrolleres af en virksomhed med dominerende stilling på det nationale transportmarked.

Derfor bør "omfattet af § 10" slettes i bekendtgørelsesudkastets § 11, stk. 1.

I modsat fald vil direktivet være underimplementeret, idet artikel 31, stk. 7, alene vil kunne håndhæves over for de i bekendtgørelsesudkastets § 10 nævnte forvaltere.

Dernæst vil JBN ligeledes anbefale, at "omfattet af § 10" udgår af bekendtgørelsesudkastets § 11, stk. 4.

TRM har ved mail af 4. juni 2021 givet udtryk for følgende som forklaring på, at henvisningerne til § 10 ikke behøver at udgå af bekendtgørelsesudkastets § 11:

"Og det gælder også i forhold til denne type virksomheder, at der fra nævnets side som led i tilsynsvirksomheden vil kunne anmodes om nødvendige oplysninger, der dokumenterer overholdelsen af § 5, stk. 1. For almindelige operatører kan dette vel normalt ske ved fremsendelse af interne regnskaber, men det kan vel i visse tilfælde efter en konkret vurdering ske ved dokumentation på anden vis."

Denne bemærkning forstår JBN sådan, at der med henvisningerne til § 10 i bekendtgørelsesudkastets § 11 ikke er tilsigtet nogen udtømmende opregning - men at der kun skal være et fast krav om interne regnskaber og produktkalkuler for operatører med en dominerende stilling, imens det overfor øvrige operatører må bero på en konkret vurdering fra JBN's side, hvorvidt disse skal tilvejebringe en sådan dokumentation.

JBN skal dog fortsat anbefale, at passussen udgår for at skabe klarhed om indholdet af bekendtgørelsen.

Med venlig hilsen

Lene Sigvardt
Formand for Jernbanenævnet